

hvor langt hans Part efter Omstændighederne bør gaa i sine Indrømmelser og Tilbud, samt hvilke Tilbud fra den anden Side Parten bør gaa ind paa for at opnåa en mindelig Afgjørelse af en saadan Bestaffenhed, at han kan være tjent dermed. — Naar Sagførerne gives Udgang til Forligskommissionen, vil Forholdet naturligen udvikle sig derhen, at Parten i mange Tilfælde vil møde i Forligskommissionen med sin Sagfører. I Reglen vil Parten have konsuleret en Sagfører forinden Forligsprøven, og han indgaar intet Forlig uden efter Samraad med denne, men saalænge Sagføreren ikke har Udgang til at overvære Mæglingen og veilede sin Mandant under denne, vil han i vanskelige og mere tvivlsomme Sager kun have den Udvei at paalægge Parten ikke at indgaa Forlig for Kommissionen, thi han kan ikke stole paa, at hans Mandant vil være istand til at overse de Forslag, som i en saadan Sag maatte fremkomme under Mæglingen, og til at bedømme, om det Forlig, der muligen bydes, er af den Bestaffenhed, at Mandanten kan eller bør modtage det. Sagføreren kan derhos bedre end Forligsmægleren klare for en Part, hvorvidt hans Ret strækker sig, samt paavise de mulige formelle eller reelle Hindringer for denne, og det er givet, at mange Sager, efter at være henvist fra Forligskommissionen, finde deres Afgjørelse paa Sagførernes Kontorer. — Naar Forordningen af 10de Juli 1795 nedlægger Forbud imod, at Sagførerne maa give Møde i Forligskommissionerne, har Grunden dertil sikkert udelukkende været en Frygt for, at Sagføreren formedelst sin Stilling ikke skulde vise tilstrækkelig Omhu for Opnaelsen af Forlig, men denne Frygt turde ved en nærmere Betragtning vise sig, i alt Fald under de nuværende Forhold, at være ubegrundet. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Forlig kunne Sagerne deles i to Hovedklasser: 1) alle Sager, som gaa ud paa at faae en Pengefordring erigibet — i hvilke Sager der sjelden er Tale om juridiske Kvæstioner af nogen Betydning, og 2) de Sager, der angaa egentlige Retsspørgsmaal. I de første Sager, som ere det langt overveiende Antal*), ønske Sagførerne fremfor Alt at faae en hurtig Afgjørelse, at faae en erigibel Fordring ved Hjælp af et Forlig, thi dette sætte deres Mandanter Pris paa; og i de egentlige Retsretter maa det anses givet, at Sagførere altid ere raadspurgte af begge Parter, forinden Sagen begynder, og der bliver da intet Forlig, naar Sagførerne ikke faae det istand. — Det er en Misforstaaelse, naar

man antager det for Sagførernes Opfattelse, at det mere er i deres Interesse at føre en unyttig Proces end at tilvejebringe et fornuftigt Forlig, og den Sagfører, der maatte være en saadan Formening, vil meget snart blive belært om det Modsatte. Der er nu Sagførere nok at vælge imellem, og Befolkningen har Diet meget vel aabent for og kommer hurtigt til et Skjøn over, hvorvidt en Sagfører med Affiratesse og Paalidelighed udfører de ham betroede Forretninger, og i det Hele over, hvilke Sagførere det bedst lønner sig at bruge; og den Sagfører, der af den almindelige Mening udpeges som den, der mere har sin egen Interesse for Die end sin Mandants, faar Intet at bestille, og har han Noget, skal han hurtigt miste det. — Forinden Mødetallet forelader denne Materie, kan man ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa en Domstol, der selv foretager Forligsmæglingen i de til den henlagte Sager, og ved hvilken det maa anses givet, at Sagførernes Udelukkelse fra Forligsmæglingen virker særlig uheldigt, nemlig Gjældscommissionen i Kjøbenhavn. Ved denne Ret alene behandles omtrent ligesaamange Sager, som ved alle de andre Domstole tilsammen i hele Landet, nemlig i Gennemsnit noget over 3,000, og det udelukkende smaa Gjældsager af en mindre Værdi end 200 Kroner, altsaa Sager, som kun kunne bære smaa Omkostninger. For dem, der kjende Noget til det lidet Behagelige ved at møde i Gjældscommissionen, navnlig formedelst den lange Ventetid, som Sagerne Mængde gjør uundgaaelig, vil det ikke synes underligt, at Parterne benytte ethvert rimeligt Forsald til ikke at møde personligt, og som Forholdet nu er, vil i saa Fald en Part, uanset at han i Reglen har konsuleret sin Sagfører og kunde ønske ham til at møde for sig, have at skaffe og betale en Mand til at møde for sig ved Forligsmæglingen. Dobbelte Udgifter kunne saadanne Smaaager ikke bære, og Følgen bliver da altfor ofte den, at Sagerne i deres Helhed overlades til de Personer, som paa Grund af den nugældende uheldige Ordning have et Spillerum og en Virkefreds ved Gjældscommissionen, der i flere Retninger er lidet heldig, og med Hensyn til hvilke det maa formodes, at Parten ofte faar sin Sag mindre godt ført igjennem og kommer til at betale mere, end om han fra først af kunde have benyttet sin Sagfører. — Resultatet af de foranftaaende Betragtninger turde altsaa blive det, at det nok saa meget er i Befolkningens Interesse som i Sagførernes, at det bestaaende Forbud mod sidstnævntes Møde i Forligskommissionen hæves.

Med Hensyn til de enkelte Endringsforslag bemærkes følgende:

Til § 2.

Naar Lovforslaget blandt de Sager, hvori det for Fremtiden skal være tilladt at gaa For-

*) Følge statistisk Tabelværk, 3die Række, 29de Bind, som giver en Oversigt over den civile Retspleie i 1871 og 1872, stiller Forholdet for hele Landet sig saaledes:

	1871.	1872.
Gjældsager	6,631.	6,151.
Andre Retsager	617.	600.